

РЕШЕНИЕ

№ 528

гр. София, 02.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. III-Б СЪСТАВ, в публично заседание на тринадесети декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Хрипсима К. Мъгърдичян

Членове: Темислав М. Димитров
Яна Ем. Владимирова

при участието на секретаря Михаела Огн. Митова
като разгледа докладваното от Хрипсима К. Мъгърдичян Въззивно гражданско дело № 20221100507804 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

С решение от 26.04.2022 год., постановено по гр.дело №64905/2020 год. по описа на СРС, ГО, 172 с-в, е отхвърлен предявения от Е. Г. А. срещу „Т.С.“ ЕАД иск с правно основание чл. 439 вр. с чл. 124, ал. 1 ГПК за признаване за установено, че ищцата не дължи на ответника следните суми: 1 460.24 лв. – главница за доставена топлинна енергия за периода от м.май 2014 год. до м.април 2015 год., 60.94 лв. – обезщетение за забава в размер на законната лихва за периода от 15.09.2015 год. до 20.07.2016 год. и 330.42 лв. – съдебни разноси, които са предмет на принудително събиране по изпълнително дело №20208630400150 по описа на частен съдебен изпълнител С.Х. и ищцата Е. Г. А. е осъдена да заплати на ответника „Т.С.“ ЕАД на основание чл. 78, ал. 8 ГПК сумата от 100 лв., представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Срещу решението е подадена в законоустановения срок по чл. 259, ал. 1 ГПК въззивна жалба от ищцата Е. Г. А.. Жалбоподателката поддържа, че неправилно първоинстанционният съд бил приел, че процесните вземания не са погасени по давност, както и че е приложима петгодишната давност, установена в разпоредбата на чл. 117, ал. 2 ЗЗД, въпреки че тези вземания били установи с влязла в сила заповед за изпълнение. В случая посочената норма била неприложима, тъй като заповедта за изпълнение била съдебен акт, различен от решение. Действително влязлата в сила заповед за изпълнение била основание за издаване на изпълнителен лист, но липсвала правна норма, която да приравнява заповедта за изпълнение на влязло в сила съдебно решение или такава, която да

препраща към чл. 296 – 299 ГПК. Нормата на чл. 117, ал. 2 ЗЗД била изрична и се прилагала само по отношение на съдебните решения. Дори и да се приемело, че приложимият в частност давностен срок е пет години, то спорните вземания отново били погасени по давност. Уважаването на заявлението за издаване на заповед за изпълнение не прекъсвало давността. Давността се считала прекъсната с предявяването по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК на установителен иск за съществуване на вземането. Настоящият случай, обаче, не бил такъв. Възражение по чл. 414 ГПК не било подавано, съответно не бил предявен и иск по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК. Същевременно заповедното производство било част от изпълнителния процес. Давността относно вземанията се прекъсвала с предприемането на същински изпълнителни действия. Таково действие в частност било извършено с подаването на молба за образуване на изпълнителното дело. В тази връзка следвало да се имат предвид задължителните за съдилищата разяснения, дадени с Тълкувателно решение № 2/2013 год. на ВКС по тълк.дело № 2/2013 год., ОСГТК. В заповедното производство, както и в изпълнителния процес, спиране на давността поради неговата висящност, не се предвиждало. Стабилизирането на заповедта за изпълнение, нейното влизане в сила, некоректно се приравнявало на силата на пресъдено нещо на съдебните решения с оглед момента, в който същата настъпвала. Соченият момент бил без значение за прекъсването на давността и не бил от значение за началния момент на новата давност. Издаването на процесната заповед за изпълнение не било прекъсвало давността и към момента на образуване на изпълнителното дело давностният срок – тригодишен или петгодишен, бил изтекъл. Ето защо моли обжалваното решение да бъде отменено, а искът – уважен. Претендира и присъждането на направените разноски по делото.

Ответникът по жалбата „Т.С.“ ЕАД счита, че решението на СРС следва да бъде потвърдено. Поддържа, че нормата на чл. 117, ал. 2 ГПК се прилага, когато вземането е определено по основание и размер с влязло в сила решение или с влязла в сила заповед за изпълнение. Така както длъжникът не можел да оспорва вземането, установено с влязло в сила решение, поради факт, настъпил до съдебното дирене в производството, по което решението е постановено, така и длъжникът не можел да оспорва вземането, установено с влязла в сила заповед за изпълнение, поради факт, настъпил до изтичането на срока по чл. 414, ал. 2 ГПК. В този смисъл давността за вземанията, установени след проведено заповедно производство и издаден изпълнителен лист, била винаги пет години. В частност процесната заповед за изпълнение била влязла в сила на 28.11.2016 год., като от този момент започвала да тече общата петгодишна давност по чл. 117, ал. 2 ЗЗД. Давността била прекъсната за първи път при образуване на изпълнителното дело на 29.01.2010 год. С молбата за образуването му съдебният изпълнител бил овластен да избира начина на изпълнението, съгласно чл. 18, ал. 1 ЗЧСИ. Часктният съдебен изпълнител бил предприел различни изпълнителни способности за принудително изпълнение, които били прекъснали давността за вземанията. Следователно правото на вискателя да иска принудително изпълнение за процесните суми не било погасено. Претендира и присъждането на юрисконсултско възнаграждение.

Софийският градски съд, като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт, намира за установено следното:

Предявен е за разглеждане отрицателен установителен иск с правно основание чл. 439, ал. 1 ГПК.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Настоящият съдебен състав приема, че първоинстанционното решение е валидно и допустимо. Не е допуснато и нарушение на императивни материални норми.

Решението на СРС е и правилно, като на основание чл. 272 ГПК въззивният състав препраща към мотивите, изложени от СРС. Независимо от това и във връзка с доводите във въззивната жалба е необходимо да се добави и следното:

Безспорно е във въззивното производство, а и въз основа на съвкупната преценка на писмените доказателства по делото се установява, че на 04.08.2016 год. в полза на „Т.С.“ ЕАД е била издадена заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК срещу Е. Г. А. за следните суми: 1 460.24 лв. – главница за доставена топлинна енергия за периода от м.май 2014 год. до м.април 2015 год., 60.94 лв. – обезщетение за забава в размер на законната лихва за периода от 15.09.2015 год. до 20.07.2016 год. и 330.42 лв. – разноски по делото за държавна такса и юрисконсултско възнаграждение. Заповедта за изпълнение е влязла в сила на 28.11.2016 год., като на 08.12.2016 год. в полза на „Т.С.“ ЕАД бил издаден изпълнителен лист, въз основа на който срещу ищцата било образувано на 29.01.2020 год. изпълнително дело №20208630400150 по описа на частен съдебен изпълнител С.Х. /с молбата на вискателя е поискано налагането на заповед върху вземанията на длъжницата по банковите й сметки, като на частния съдебен изпълнител е възложено на основание чл. 18, ал. 1 ЗЧСИ да определи начина на изпълнението/.

Ищцата основава отрицателния си установителен иск на тригодишна погасителна давност, текла от влизането в сила на издадената срещу нея заповед за изпълнение /най-късно на 08.12.2016 год./ до датата на образуването на процесното изпълнително дело – 29.01.2020 год. Т.е. претенцията е основана на новонастъпили факти, което съответно обуславя наличието на правен интерес за ищцата да претендира по исков ред установяване на несъществуването на изпълняемото право.

Настоящият съдебен състав счита, че при осъществяването на принудително изпълнение въз основа на влязла в сила заповед за изпълнение, изпълняемото право е облекено в изпълнителна сила, която възниква в момента на изтичане на срока за възражение по чл. 414, ал. 2 ГПК, в който случай съдът служебно издава изпълнителен лист. С влизането в сила на заповедта за изпълнение – чл. 416 ГПК, се получава ефект, аналогичен на силата на пресъдено нещо и длъжникът не може да релевира възраженията си срещу дълга по общия исков ред, извън случаите на чл. 424 ГПК и чл. 439 ГПК, тъй като същите са преклудирани, с

което се получава ефект на окончателно разрешен правен спор за съществуване на вземането – арг. и от чл. 371 ГПК, поради което и намира приложение разпоредбата на чл. 117, ал. 2 ЗЗД – срокът на новата давност е всякога пет години /а не три години, както счита жалбоподателката/. Неподаването на възражение в срока по чл. 414, ал. 2 ГПК може да се приравни по правни последици на признание на вземането от длъжника по чл. 116, б. „а“ ЗЗД – целта на регламентираното в действащия ГПК заповедно производство е да се установи дали претендираното вземане е спорно, а признанието на дълга може да бъде изразено и с конклюдентни действия, доколкото същите манифестират в достатъчна степен волята на длъжника да потвърди съществуването на конкретен дълг към кредитора – виж например Решение № 3 от 04.02.2022 год. на ВКС по гр.дело № 1722/2021 год., IV г. о., ГК, Решение № 93 от 17.05.2021 год. на ВКС по гр.дело № 2766/2020 год., IV г. о., ГК, Решение № 100 от 20.06.2011 год. на ВКС по т. дело № 194/2010 год., II т. о., ТК, Решение № 131 от 23.06.2016 год. на ВКС по гр. дело №5140/2015 год., IV г. о., ГК, Определение № 60818 от 15.12.2021 год. на ВКС по гр. дело № 2482/2021 год., IV г. о., ГК.

В този смисъл и с оглед нормата на чл. 117, ал. 2 ЗЗД, считано от влизането в сила на процесната заповед за изпълнение – в случая от 28.11.2016 год. /с изтичането на двуседмичния срок по чл. 414, ал. 2 ГПК – в първоначалната редакция на разпоредбата, отброяващ се от връчването на препис от заповедта за изпълнение, тъй като не са релевиращи твърдения, нито са ангажирани данни за различен момент на влизането ѝ в сила/, е започнала да тече нова петгодишна давност.

Според разпоредбата на чл. 116, б. „в“ ЗЗД, давността се прекъсва с предприемането на действия за принудително изпълнение на вземането. Съгласно задължителните за съдилищата разяснения, дадени в т. 10 от Тълкувателно решение № 2 от 26.06.2015 год. на ВКС по тълк.дело № 2/2013 год., ОСГТК, прекъсва давността предприемането на кое да е изпълнително действие в рамките на определен изпълнителен способ /независимо от това дали прилагането му е поискано от вискателя или е предприето по инициатива на частния съдебен изпълнител по възлагане, съгласно чл. 18 ЗЧСИ/, като примерно и неизчерпателно са изброени изпълнителните действия, прекъсващи давността. Вискателят има задължение със свои действия да поддържа висящността на изпълнителния процес, извършвайки изпълнителни действия, изграждащи посочения от него изпълнителен способ, включително като иска повтаряне на неуспешните изпълнителни действия и прилагането на нови изпълнителни способности. При изпълнителния процес давността се прекъсва многократно – с предприемането на всеки отделен изпълнителен способ и с извършването на всяко изпълнително действие, изграждащо съответния способ. Искането да бъде приложен определен изпълнителен способ прекъсва давността, защото съдебният изпълнител е длъжен да го приложи, но по изричната разпоредба на закона давността се прекъсва с предприемането на всяко действие за принудително изпълнение. В изпълнителния процес давността не спира, именно защото кредиторът може да избере дали да действа /да иска нови изпълнителни способности, защото все още не е удовлетворен/, или да не действа /да не иска нови изпълнителни способности/.

В контекста на изложеното следва да се приеме, че считано от 28.11.2016 год. – когато е влязла в сила процесната заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК поради неподаването на възражение от ищцата /последното обстоятелство не е спорно между страните/, приравнено на признание на вземанията по чл. 116, б. „а“ ЗЗД, е започнала да тече нова петгодишна давност. Същата обаче е била прекъсната с искането за прилагане на определен изпълнителен способ /запор/, съдържащо се в молбата на ответното дружество за образуване на изпълнителното производство – на 29.01.2020 год. /не се спори, че е бил наложен запор върху банковите сметки на ищцата в „Първа инвестиционна банка“ АД и „Юробанк България“ АД, а и това обстоятелство е удостоверено от частния съдебен изпълнител в съобщението за образуване на изпълнително производство от 21.02.2020 год. – на л. 8 от първоинстанционното дело/. От посочената дата до момента /до приключването на съдебното дирене в настоящата инстанция/ не е изтекъл изискуемия срок по чл. 117, ал. 2 ЗЗД, поради което и процесните вземания не са погасени по давност.

В този смисъл релевираната претенция се явява неоснователна и подлежи на отхвърляне, както законосъобразно е приел и първоинстанционният съд.

Ето защо въззивната жалба следва да бъде оставена без уважение, а решението на СРС – потвърдено, като правилно.

По отношение на разноските:

При този изход на спора жалбоподателката няма право на разноски.

На основание чл. 78, ал. 8 вр. с ал. 3 ГПК жалбоподателката /ищцата/ следва да бъде осъдена да заплати на ответника сумата от 100 лв., представляваща юрисконсултско възнаграждение за въззивното производство.

На основание чл. 280, ал. 3 ГПК настоящето решение не подлежи на касационно обжалване.

Предвид изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решението от 26.04.2022 год., постановено по гр.дело №64905/2020 год. по описа на СРС, ГО, 172 с-в.

ОСЪЖДА Е. Г. А. с ЕГН *****, с адрес: гр.София, бул.“***** да заплати на „Т.С.“ ЕАД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр.София, ул.“***** на основание чл. 78, ал. 8 вр. с ал. 3 ГПК сумата от 100 лв., представляваща юрисконсултско възнаграждение за въззивното производство.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____